

Bussenes livssyklus

Klima, miljø og menneskerettigheter

kristin.holter@ruter.no

Ruter #

FNs BÆREKRAFTSMÅL

God ressursutnyttelse er bra for klima og miljø

Materiellets levetid:

- Buss og reservedeler er enkle å vedlikeholde og reparere
- Vedlikeholdsprogram som opprettholder kvalitet og komfort hele kontraktsperioden
- Bruk av resirkulerte råvarer
  - plast, stål, aluminium mv.
- Design tilpasset gjenbruk og rene materialstrømmer for materialgjenvinning

Anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden

Handlingsregler for Ruters leverandører stiller krav om at produkter som inngår i leveranser til Ruter skal produseres under anstendige arbeidsforhold og med respekt for menneskerettighetene.

- Gir Ruter rett til å etterspørre informasjon om arbeids- og miljøforhold i hele verdikjeden til busser og batterier
- Brudd på handlingsreglene anses som kontraktsbrudd; leverandør plikter å rette forhold som påpekes
- Kobolt: Målet er å bidra til forbedringer for menneskene i vår leverandørkjede; nei til kobolt er ikke svaret

Ruter#

HANDLINGSREGLER FOR RUTERS LEVERANDØRER

1. Om handlingsreglene

Handlingsreglene for Ruters leverandører beskriver Ruters overordnede krav og forventninger til virksomheter som leverer varer og tjenester til Ruter. Reglene ble vedtatt av Ruters administrerende direktør 22. januar 2014. De revideres ved behov.

2. Overholdelse av rettsregler

I tillegg til å følge disse handlingsreglene skal leverandøren overholde gjeldende lover og regler. Ved motstrid skal høyeste standard gjelde.

3. Menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter

Våre leverandører skal respektere grunnleggende krav til arbeidstakerrettigheter og miljø. Produkter og tjenester som oppdragsgiver skal være fremstilt under forhold som er i samsvar med kravene. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og produksjonsstedet. I henhold til FNs veiledende prinsipper (UN GP) har selskaper et selvstendig ansvar for å respektere menneskerettighetene og ILOs kjernekonvensjoner (prinsipp 6) i deres anskaffelser (prinsipp 6).

**8 ANSTENDIG ARBEID
OG ØKONOMISK
VEKST**

Ruter#

Oppsummert

- Lang levetid er bra for både klima og miljø
- Hva er buss og batteri laget av?
  - Gjenvunnet materiale? Risikoforvarer?
- Nytt liv etter Ruter?
  - Gjenbruk og materialgjenvinning
- Handlingsreglene: Krav om sporbarhet og fokus på arbeidsforhold og menneskerettigheter i leverandørkjeden

Velkommen til frokostseminar om bussens verdikjede
hos Ruter 26.september